

MERKKIPÄIVIÄ

— 95 vuotta täytti 24. 5. 65 Helena R ö p p ö n e n, o.s. Sosimovski, Pielisjärvellä. Hän on kotoisin Suojärveltä.

— 91-vuotispäivänään 7. 5. 65 lausui seuramme kunniajäsen Ilmari K i a n t o näin: »Ei tässä vielä hätää, kunhan tässä pääsen satavuotiaaksi, silloin vasta pirskeet pidetään.»

Merkkipäivätilaisuuteen oli kerääntynyt hänen omaisiaan ja ystäviään aikamoinen joukko. Oli lapsia ja lastenlapsia eri sarjoista. Iki-Kianto istui vuoteessaan kauniiseen tupakkatikkiin sonnustautuneena harmaat hiukset sädekehänä pään ympärillä. Laski leikkiä ja sutkautteli. Sikaari tuprahteli suupielessä ja veitikka hyppi silmäkulmassa. Sanoi pian taas lähtevänsä Turjanlinnaa kesänviettoon.

75 vuotta täytti 30. 5. fil. maisteri Teppo S a m o o j a Turussa. Hän on syntynyt Inkerissä, tuli ylioppilaaksi Viipurin suomalaisesta klassillisesta lyseosta ja suoritti fil. kand. tutkinnon 1919. — Kirjastomiesuransa hän aloitti Turussa yliopiston kirjastossa ja siirtyi sitten 1924 kaupunginkirjastoon, ensin osastonhoitajaksi, sitten apulaiskirjastonhoitajaksi ja toimi kirjastonjohtajana 1927—57. Hän on toiminut myös kielten opettajana oppikouluissa, kauppakoulussa, teknillisessä koulussa ja opistossa sekä opettanut venäjän kieltä v:sta 1957 Turun Yliopistossa. Hän on kuulunut Suomen Kirjastoseuran keskustoimikuntaan, toiminut Kirjastovirkailijayhdistyksen puheenjohtajana ja kuulunut v:sta 1929 Kansallisen Kirjakauppan johtokuntaan sekä Turun Kunnallisvirkaillijain johtokuntaan. Varsinkin teatteri- ja taiteilijajärjestöissä hän on toiminut ansiokkaasti.

— 75 vuotta täytti 20. 5. 65 Aleksi M a l j a Juuassa. Hän on kotoisin Suojärveltä.

— 75 vuotta täytti 8. 6. 65 Fefronia H a l t i a v a a r a, o.s. Hoskin, Pielaveden Länsisäviällä. Hän on syntynyt Salmassa.

— 70 vuotta täytti 14. 5. Anna P i r o l a, o.s. Huurinainen, Keiteleen Äyräpäässä. Hän on syntynyt Korpiselällä.

— 70 vuotta täyttää 3. 8. 65 Nadja F u r u, o.s. Markov, Maaningan Tuovilahdella. Hän on syntynyt Sortavalassa.

Diakoni Georg Jyrkivaara täytti 70 vuotta 22. 4. 65 Helsingissä. Hän on syntynyt Aunuksessa, Sammatuksen kylässä. Hän suoritti Petroskoissa 5 vuotisen hengellisen koulun ja pappiseminaarin. Hän otti osaa Aunuksen vapaustaisteluun, myöhemmin Muurmannin legionan taisteluihin ja Karjalan viimeiseen kansannousuun v. 1921—1922 haavoittuen Repolan suunnalla.

— 70 vuotta täytti 23. 5. 65 Maria P l a k e t t i, o.s. Vlasov, Nilsiällä. Hän on kotoisin Salmista.

— 60 vuotta täytti 20. 5. 65 Helena K a n n a s, os. Lettijev, Puolangalla. Hän on kotoisin Itä-Karjalasta.

— 60 vuotta täytti Katri D i a n o f f, o.s. Bogdanoff, Keiteleen Äyräpäässä. Hän on kotoisin Tulemajärveltä.

— 50 vuotta täyttää 9. 7. 65 Maria V i l o k k i, o.s. Sisso, Keiteleen Petäjäkylässä. Hän on kotoisin Suistamolta.

— 50 vuotta täytti 22. 5. 65 Anna M a k k o n e n, os. Pöppönen, Kerimäellä. Hän on kotoisin Suojärveltä.

— 50 vuotta täytti 24. 5. 65 Alvi K u i k k a Kuusjärvellä. Hän on kotoisin Impilahdelta.

50 vuotta täytti 28. 5. jaostonhoitaja Yrjö P a l o s a a r i Helsingissä. Hän on syntynyt Säämäjärvellä. Käytyään keskikoulun hän tuli 1932 Hannes Kolehmainen Urheiluliike Oy:n palvelukseen ja sai sittemmin liikkeen prokuristin valtuudet. Huhtikuussa 1947 hän siirtyi SOK:n rautaosastolle, joka näihin aikoihin alkoi laajentaa urheilu-, metsästys- ja kalastustarvikkeiden kauppaansa ja perusti sitä varten oman jaostonsa. Yrjö Palosaaresta tuli sen hoitaja, jota tointa hän edelleen hoitaa. Hän on myös lääninhallituksen hyväksymä ampumaseiden ja -tarvikkeiden sekä räjähdysaineyhdistöiden kaupan vastuunalainen hoitaja SOK:ssa. Voimistelu on kouluvuosista alkaen ollut hänen harrastuksistaan numero yksi. Hän on suorittanut voimistelun arvostelutuomarikursin ja kuului vuoden 1947 Suomen Suurkisojen valiovoimistelijain joukkueeseen. Helsingin olympiakisoissa hän toimi voimistelujaoston varapuheenjohtajana. Hän kuuluu myös Ulkoilu ja Urheilulehden toimitusneuvostoon. Tunnuksenosoituksina hän on saanut voimistelu-seura Helsingin Katajaisten kultaisen ansiomerkin ja SVUL:n ansiomerkin. Pesäpallo, hiihto, ulkoilu ja luonnon tarkkaaminen ovat niinkään jaostonhoitaja Palosaaren vapaa-aikojen virkistyksiä. Hänen valokuvausharrastuksensa on myös jo kouluvuosilta peräisin.

29. 5. 65 saavutti 75 vuoden iän pappismunkki Figlari — maallikkonimeltään Feodor Miksijev — Heinävedellä Uudessa Valamossa. Hän on syntynyt Vitelessä ja hän harjoitti nuoruudessaan maanviljelijän ja kalastajan ammattia. V. 1910 keväällä hän meni noviisiksi Valamon luostariin, joten nyt on kulunut 55 vuotta hänen luostariin tulostaan. Valamon luostarissa hänet vihittiin munkiksi v. 1921, munkkidiakoniksi 1923 ja pappismunkiksi 1929. Valamon luostarin taloudenhoitajaksi hänet nimitettiin 1932 ja tätä tehtävää hän hoiti kolmisen vuosikymmentä. Hän on ollut luostarin edustajana Suomen Ortodoksisen kirkkokunnan kirkolliskokouksissa. Varsinaisen toimensa ohella hän on joutunut huolehtimaan myös suomenkielistä jumalanpalveluksista. Valamon talous, jota pappismunkki Figlari hoiti, oli suuri ja monipuolinen, mutta luostarin siirryttyä uuteen sijoituspaikkaan Heinävedelle, joutui sen taloudenhoitaja ratkaisemaan monia uusia pulmia. Pappismunkki Figlarin kirkollisista palkinnoista mainittakoon arkipiispa Hermanin hänelle myöntämä kultaristi.

50 vuotta täytti perjantaina 14. 5. professori Reino Sakari Holopainen Helsingissä.

Professori Halonen on syntynyt Sortavalassa, tullut ylioppilaaksi 1935, valmistunut dipl.-insinööriksi Teknillisestä korkeakoulusta 1941 ja väitellyt tekn. tohtoriksi 1951. Teknillisen korkeakoulun assistenttina ja erikoisopettajana hän on toiminut 1942—56, fotogrammetrian dosenttina 1956—59 ja vuodesta 1960 fotogrammetrian professorina. Suomen Fotogrammetrisen Seuran johtokuntaan hän on kuulunut useaan otteeseen ja ollut sen varapuheenjohtajana sekä puheenjohtajana. Edelleen hän on ollut Suomen Teknillisen Seuran hallituksen varapuheenjohtajana sekä Valokuvauksen ja elokuvauksen edistämissäätöön puheenjohtajana.

MERKKIPÄIVIÄ RUOTSISSA

— 65 vuotta täytti 12. 4. 65 Ville Varpa Boråsissa. Hän on kotoisin Rukajärveltä. Hän on ansioitunut karjalainen vapaustaistelija.

— 65 vuotta täytti 5. 2. 65 Maikki Krieku Boråsissa. Hän on kotoisin Rukajärveltä.

— 65 vuotta täyttää 30. 11. 65 Antti Jeremejeff Svanholmossa.

— 60 vuotta täyttää 25. 6. 65 Pekka Borissoff Hoforsissa. Hän on kotoisin Repolasta.

— 60 vuotta täyttää 27. 11. 65 Anna Kuismen Hoforsissa. Hän on kotoisin Suojärveltä.

— 55 vuotta täyttää 15. 8. 65 Maria Tähtikivi Åshammarissa.

— 55 vuotta täytti 24. 2. 65 Nasti Koskinen Grythyttanissa. Hän on kotoisin Porajärveltä.

— 50 vuotta täyttää 7. 7. 65 Juho Karmunen Virbossa. Hän on kotoisin Uhtualta.

— 50 vuotta täyttää 29. 7. 65 Olga Björn Valskogissa. Hän on syntynyt Petsamossa.

— 45 vuotta täytti 15. 2. 65 Maija Pajala Ektorpissa. Hän on kotoisin Suistamolta.

— 45 vuotta täyttää 11. 12. 65 Nasti Sammalahe Farstassa. Hän on syntynyt Suojärvellä, mutta sekä isä että äiti ovat Säämäjärveltä, Moloisia.

— 40 vuota täytti 24. 4. 65 Konstantin Pahlala Österteljessä. Hän on kotoisin Suojärveltä.

He kaikki ovat Ruotsin ortod. seurakunnan jäseniä ja vaalivat kunnialla karjalaisia perinteitä vieraalla maaperällä. Onnittelemme ketä etu-, ketä takakäteen. Kolmikertainen on Jumalan nuora, sanottiin ennenmuinoin Vitelessä.

Tuonilmaisiiin ovat siirtyneet:

11. 3. 65 kätkeettiin heimomaan multaan syrjäniän eli komi-kansan edustaja kirjakauppias Ignatij Mosseg. Ystävät ja työtoverit olivat hänen saattajinaan, sillä kauppias Mossegilla ei ollut ketään lähiomaista Suomessa, jonne hän saapui 1920-luvun alussa hankkien toimeentulonsa ensin kirja-asiamiehenä ja myöhemmin Kaisaniemen Kirjakaupan omistajana. Hän julkaisi muistelmia suomeksi ja suunnitteli aikoinaan Komi-kansaa esittelevää kuvausta kotimaastaan, mutta sotien vuoksi aie jäi toteutumatta. Viimeiset vuotensa kuollessaan 84-vuotiaaksi päässyt Mosseg joutui viettämään sokeuden vuoksi sairaskodissa. Ruumiinsiunaus tapahtui ortodoksisen uskon mukaisesti P. Nikolaoksen kirkossa ja haudalle laskivat kukkansa mm. Suomalais-Ugrilainen Seura, kustannusyhtiöt Otava, Gummerus, WSOY, Kalevalasäätiö, ja monet heimoystävät. Muistotilaisuudessa puhuivat mm. rovasti Werner Wirren ja maisteri Eino Parikka.

Johtaja Wäinö Wilkko a kohtasi äkillinen kuolemaan johtanut sairauskohtaus Bad Nauheimissa toukokuun 21. päivänä. Hän oli syntynyt 27. 6. 1894 Viipurissa. Käytyään Sortavalan lyseota sekä Sortavalan kauppakoulun hän antautui liike-elämän palvelukseen ja toimi aluksi Haminan Rautakauppa Oy:ssä sekä toiminimessä Kuosmanen & Oinonen. Suurimman osan elämästään johtaja Wilkko kuitenkin omisti Valtameri Osakeyhtiön sekä sitä edeltävien Kontro & Kuosmasen ja Suomen Valtamerentakainen Kauppa Oy:n palvelukseen v:sta 1916 alkaen. Ensi vuonna hänen toimintansa Valtameri Osakeyhtiössä olisi saavuttanut kunnioitettavan 50 vuoden rajan. Viimeksi hän toimi elintarvikeosaston johtajana. V. 1928 lähtien hän kuului yhtiön hallitukseen ja oli sen varapuheenjohtaja v. 1961 alkaen.

— 7. 2. 65 kuoli Kuusamossa Oskari Heikkinen eli Iso-Ossippa. Hän oli syntynyt Vienan Pistojärvellä 2. 11. 1881. Koti-Karjalassa hänet tunnettiin ahkerana poro- ja erämiehenä. Hän oli kova sotilas. Hän taisteli ensin Karjalan vapauden puolesta ja kaksi kertaa Suomen itsenäisyyden edestä. Rajan kirot vainosivat häntä sotienkin jälkeen. Jo rauhan tultua ja ollessaan sivilissä hän astui »nemtsän» asettamaan miinaan menettäen jalkansa. Häntä jäivät kaipaamaan lapset ja lasten lapset sekä jäljellejääneet rippeet Vienan karjalaisesta heimosta.

»Hänen muistonsa velvoittaisi meitä nuoremman polven karjalaisia hyvinkin kauniisiin muistosanoihin. Tunnen kuitenkin itseni liian pieneksi...», kirjoittaa viestin lähettäjä.

Juho Aromaa eli Iivana Ahtuinen-Artamonoff kuoli 18. 5. 65 kotonaan Kylmäkoskella. Hän oli syntynyt Aunuksen-Karjalassa Niinisaaren lyytiläiskylässä 19. 10. 1885. Hän palveli tsaarin armeijassa ja haavoittui vaikeasti vatsaan 1. maailmansodassa. V. 1919 hän siirtyi Suomeen yhdessä muiden heimonsa vapausyritykseen osallistuneiden kanssa. Myös perhe siirtyi Suomeen. Hänen evakkotaipaleensa kulki Korpiselän, Suojärven ja Käkisalmen kautta Imatralle, josta hän talvisodan jälkeen siirtyi Kylmäkoskelle. Rovasti A. Kasanko siunasi hänet 29. 5. 65 viimeiseen lepoon. Hämeenlinnan ortod. seurakunnan kuoron »viisikkö» avusti toimitusta ja lauloi kauniisti surutalossa runsaan sukulais-, heimolais- ja naapurijoukon ollessa läsnä. Myös Kylmäkosken lut. kirkkoherra ja kanttori kunnioittivat läsnäolollaan vainajan muistoa.

TALVISODAN TAPPIOTILI

Maaliskuun 13. päivän aamuna laskeutuivat liput Helsingissä puolitankoon. Kaupungilla jaetut sähkösanomat, jotka vahvistivat tiedon rauhansopimuksen allekirjoittamisesta, herättivät yleisössä lähinnä masentumista ja katkeruutta. Suomi oli kärsinyt tappion puolustus-sodassa, joka myöhempien virallisten laskelmien mukaan oli vaatinut 25.000 kuolonuhria ja 45.000 haavoittunutta, joista n. 10.000:lle koitui pysyvä invaliditeetti. Neuvostoliiton tappiot olivat suomalaisten arvioiden mukaan n. 200.000 kaatunutta. Venäläiset itse ilmoittivat kaatuneiden ja haavoittuneiden yhteismäärän 217.500 mieheksi. Sodan päätyttyä Suomi palautti 5.277 ja Neuvostoliitto 828 sotavankia.

*

Helsingin Pyhän Kolminaisuuden kirkon kuoron mukana lensi 12. 6. 65 yhteensä 98 karjalaista Ateenaan. Kuoro laulaa Ateenassa suomen kielellä liturgian aikana, antaa yhden konsertin, käy kuninkaan vastaanotolla. Matkan sieluna on alusta alkaen ollut kanttori Pauli K o u k u n e n. Karjalaista papistoa edustavat rovastit M. Ritamo ja S. Fiilin sekä past. T. Repo.

*

25. 2. Kestikartanossa järjestetyssä juhlatilaisuudessa vastaanotti ylioppilas Liisa Holstila 1.000 markan opiskelija-apurahan Kalevalaisen Kulttuurin Säätiöltä, joka tukee kansallista kulttuurityötä kirjallisuuden, musiikin ja kuvaamataiteen piirissä. Ylioppilas Holstila laatii parhaillaan tutkielmaa suomalaisista kansanomaisista sananparsista.

*

Yhdysvaltain länsirannikon ensimmäinen Marimekko - myymälä on avattu kuluvaan kuun aikana San Franciscossa. Marimekko Oy:n edustajana USA:ssa toimivan Design Researchin myymälä sijaitsee tilavassa ja edustavassa huoneistossa ja siinä myydään marimekkojen ohessa myös muita suomalaisia tuotteita kuten koriste-esineitä, astiastoja, tekstiilejä ja muita kotitalousesineitä.

Marimekkomyymälän avajaistilaisuudessa oli läsnä lähes 500 henkilöä.

*

L o n t o o, 28. 4. (STT-AFP)

Parhaillaan rakenteilla olevaan Lontoon poliisin uuteen päämajaan tehdään myös suomalainen sauna.

Saunaa rakentavan yhtiön johtaja kertoi, että hänen tietääkseen tämä ylellisyys tulee vain poliisien omaan käyttöön, eikä ole tarkoitettu heidän »asiakkailleen».